

**ANALIZA TRENING PROGRAMA
ZA RAZVOJ LOKALNIH ZAJEDNICA
U RAZDOBLJU OD OŽUJKA DO LISTOPADA 2003. GODINE
u organizaciji udruge ODRAZ**

Evaluatorica:

Mirela Miharija, prof. psihologije

Zagreb
15. prosinac 2003.

Udruga ODRAZ – Održivi razvoj zajednice iz Zagreba, osmislila je i provela tijekom 2003. godine devetomjesečni Trening program za razvoj lokalnih zajednica.

Ovaj trening program namijenjen je predstavnicima sva tri sektora u društvu: javnog, gospodarskog i civilnog. U Hrvatskoj nedostaje treninga koji bi omogućili stjecanje specifičnih znanja i vještina za organiziranje zajednice, kvalitetno osmišljavanje i vođenje projekata. Samo zajedničkim radom i učenjem svih sektora društva mogu se ostvariti zacrtani ciljevi, a ovaj trening program je htio stvoriti priliku za suradnju i komunikaciju gore spomenitih sektora.

Same pripreme i odabir sudionika trening programa učinjeni su s puno ozbiljnosti i pozornosti. Objavljen je javni natječaj na koji su se javila 72 kandidata, a kriteriji za odabir polaznika osmišljeni su na način da odabrana skupina predstavlja stvarnu “zajednicu” u malom (socijalni radnici, ekonomisti, pravnici, profesori, inženjeri, dizajneri, koji rade u lokalnim samoupravama, ministarstvima, udrugama, bankama, privatnim poduzećima, turističkim zajednicama, predaju na fakultetima). Nakon što je obavljen razgovor komisije s kandidatima odabrano je 20 kandidata od kojih je troje odustalo prije ili neposredno nakon početka treninga, a ostalih 17 bilo je prisutno na svih šest trodnevnih trening blokova.

Znanja i vještine čije stjecanje je ovaj trening program htio omogućiti:

- kako procijeniti potrebe u zajednici
- kako osmisliti, napisati i voditi projekt
- kako pratiti i procijeniti učinjeno
- kako prikupiti sredstva
- kako uključiti ostale članove zajednice u aktivnosti
- koje tehnike dogovaranja koristiti
- kako kvalitetno prezentirati organizaciju, projekte idr.

CILJ TRENINGA:

Edukacija dvadesetak predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora godišnje, koji će kroz nova znanja i vještine potaknuti pozitivne promjene u zajednicama u kojima žive i rade.

Na kraju svakog trodnevnog trening bloka primjenjen je evaluacijski upitnik kojim su sudionici procjenjivali korisnost i količinu usvojenih novih znanja i vještina, zadovoljstvo načinom prenošenja znanja i samim trenerima, zadovoljstvo s osobnim sudjelovanjem i doprinosom na radionici kao i mogućnost za primjenu naučenog u svojoj lokalnoj zajednici.

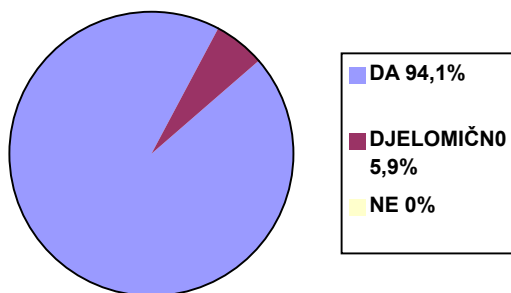
Posljedni ciklus trening programa završio je primjenom evaluacijskog upitnika kojemu je cilj bio analiza *trening programa za rad i razvoj lokalnih zajednica u razdoblju od ožujka do listopada 2003. godine.*

Pitanja iz evaluacijskog upitnika možemo podijeliti na tri područja:

- 1. Zadovoljstvo samom grupom (sudionicima trening programa)**
- 2. Zadovoljstvo organizacijom treninga**
- 3. Zadovoljstvo i korisnost samog sadržaja treninga**

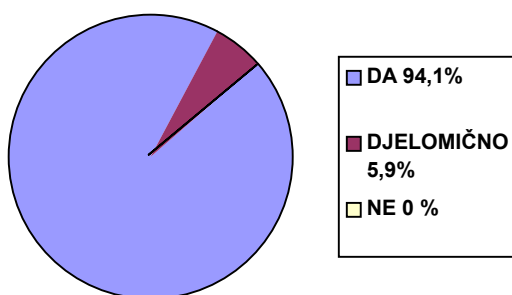
ZADOVOLJSTVO TRENING GRUPOM

1. Jeste li zadovoljni načinom na koji je obavljen selekcijski proces pri izboru kandidata?

Vrlo visok postotak zadovoljstva načinom izbora sudionika treninga. Opisni odgovori koji to pojašnjavaju odnose se na profesionalnost i ozbiljnost te pojašnjavanje kako ovakav način selekcije dovodi do kvalitetnog odabira sudionika trening programa.

2. Jeste li zadovoljni odabranom grupom?

Vrlo visok postotak zadovoljstva s odabranom grupom. Opisni odgovori pojašnjenja odnose se na sljedeće osobine:

A. *Heterogenost* - 14 sudionika seminara tj. 82,35% kao razlog zadovoljstva grupom navodi heterogenost.

Pod tim pojmom podrazumjevaju zastupljenost predstavnika sva tri sektora (javnog, gospodarskog i civilnog) i različit nivo predznanja o temama koje su se obrađivale tijekom trening programa.

B. *Prijateljstvo/pomaganje/povezanost*-7 sudionika tj. 41,17%

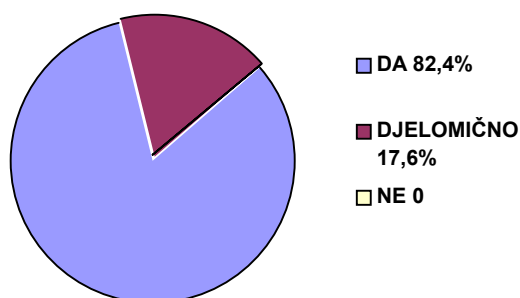
C. *Zajednički rad/učenje*-7 sudionika tj. 41,17%

D. *Atmosfera*-5 sudionika tj. 29,41%

Napomene:

- ◆ Sudionici ističu važnost heterogenosti grupe u smislu raličitog predznanja o temama koje su se obrađivale na treningu i sektora iz kojeg dolaze, ali i homogenosti u smislu orijentiranosti na zadatak.
- ◆ Šestero sudionika spominje heterogenost dajući opisno pojašnjenje odgovora na ovo pitanje, a četvero dajući opisni odgovor na prvo pitanje i četvero dajući opisni odgovor na treće pitanje. Sudionici koji su u prvom i trećem pitanju isticali heterogenost kao pozitivnu osobinu grupe, nisu to spominjali u odgovoru na drugo pitanje, što znači da ih je ukupno 14 navelo heterogenost kao bitnu i pozitivnu karakteristiku ove trening grupe.

3. Je li sastav grupe bio motivirajući faktor za stjecanje novih znanja i vještina u ovom treningu?

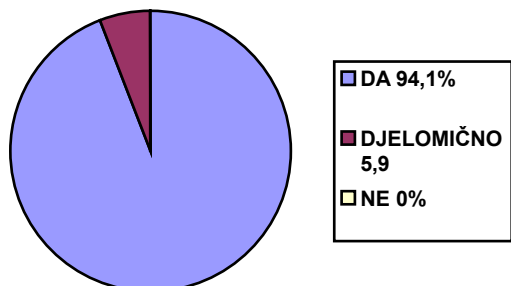

Opisni odgovori pojašnjenja:

i u ovom pitanju se različitost iskustava i sektora iz koji sudionici dolaze navode kao motivirajući faktor te sučeljavanje i razmjena mišljenja i iskustava.

ZADOVOLJSTVO ORGANIZACIJOM TRENINGA

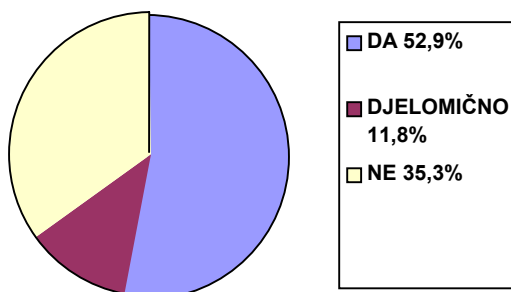
1. Jeste li zadovoljni duljinom i dinamikom trening programa (6 trening blokova po 3 dana svakih mjesec i pol dana + praktičan rad između trening blokova)?

Podpitanje: Predlažete li neke promijene?

Iz odgovora se može vidjeti da su sudionici uglavnom zadovoljni ovom duljinom i rasporedom treninga. Kao moguće izmjene predložili su da se radionice organiziraju vikendom, ali ni sami nisu sigurni da je to bolje rješenje.

2. Odgovaraju li vam radionice organizirane tijekom radnog tjedna?

3. Ako ne, predlažete li organiziranje treninga:

- ❖ tijekom vikenda-2 odgovora
- ❖ dva dana radnog tjedna+jedan dan vikenda-7 odgovora
- ❖ drugo-1 odgovor

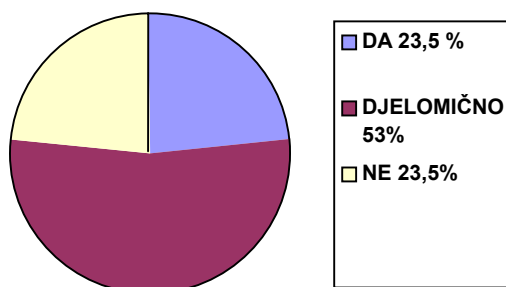
Sugestija:

Uputiti ovo pitanje potencijalnim sudionicima trening programa tijekom selekcijskog postupka.

4. Jeste li zadovoljni smještajem i organizacijom treninga?

Na ovo pitanje su svi sudionici odgovorili DA (100%), tako da i podpitanje “predlažete li neke promjene?” ne daje odgovore koji su bitni za daljnju organizaciju sličnih trening programa.

5. Jeste li uspijevali ispunjavati “domaće zadaće” između trening blokova?

Pisani odgovori pojašnjenja:

Kao razlog neispunjavanja “domaće zadaće” 8 sudionika navodi poslovne obveze, a dvoje obveze osobne prirode. Uglavnom, u pisanim odgovorima, svi se pozitivno izjašnjavaju u vezi sa domaćom zadaćom, a neispunjavanje objašnjavaju nedostatkom vremena iako se iz nekih drugih odgovora da zaključiti da bi i snažnija vanjska motivacija (obvezivanje na ispunjavanje zadaća na početku treninga, veći pritisak i kontrola od strane voditelja treninga) pomogla iznalaženju vremena za ispunjavanje domaćih zadaća.

Sljedeće pitanje možemo staviti kao podpitanje gore navedenog:

Predlažete li neke nove zadatke između trening blokova pomoću kojih biste unaprijedili svoja znanja za pokretanjem inicijativa u lokalnoj zajednici?

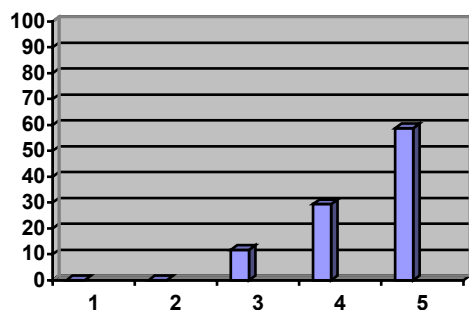
10 sudionika je dalo pisane odgovore s prijedlozima što bi se moglo učiniti: osmišljavanje i provođenje zajedničkih projekata, neformalno, povremeno druženje sudionika treninga, internet komunikacija sudionika treninga.

Napomena:

Ovo podpitanje je izvor ideja za nastavak suradnje sa sudionicima trening programa.

6. Kako ocjenjujete potrebu za održavanjem daljnjih kontakata s polaznicima treninga i s drugim osobama/organizacijama koje djeluju za razvoj i rad u lokalnim zajednicama putem mreže?

Tvrđnje su raspoređene od 1 (uopće ne ili slabo) do 5 (potpuno/odlično).

	Potreba za daljnjim kontaktom	Br. Odgovora	0%
1	Uopće ne/slabo	0	0%
2		0	11,8%
3		2	11,8%
4		5	29,4%
5	Potpuno/odlično	10	58,8%

ZADOVOLJSTVO SADRŽAJEM TRENINGA

1. Iz kojih će tematskih cjelina obrađenih na treningu stečena znanja i vještine pridonijeti pokretanju inicijativa u vašoj lokalnoj zajednici?

Sudionici su uz svaku od navedenih tematskih cjelina trebali zaokružiti onaj broj koji najbolje odražava njihovo mišljenje. Ocjene su se kretale od 1 (uopće ne ili slabo) do 5 (potpuno ili odlično).

Tematske cjeline poredane su po procjeni korisnosti stečenih znanja u pokretanju inicijativa u lokalnoj zajednici. Procjena je izražena u postocima. S obzirom na male razlike u procjeni korisnosti između pojedinih cjelina, podijelila sam ih na četiri stupnja. *I stupanj* označava najviši nivo korisnosti i zadovoljstva s usvojenim znanjem određenog tematskog područja.

<i>I stupanj</i> 90-100% odgovora 4 i 5	Pisanje projektnih prijedloga	Osmišljavanje projekata i razvijanje partnerskih odnosa	Osnove praćenja i evaluacije	Procjena potreba unutar zajednice	Godišnji i projektni proračun	Uloga i odgovornost građana	
<i>II stupanj</i> 80-90% odgovora 4 i 5	Organiziranje zajednice	Rad s volonterima	Tehnike deliberacije/ dogovaranje	Vještine prezentacije i facilitacije	Prikupljanje sredstava	Uloga i odgovornost građana	Projektne menadžment
<i>III stupanj</i> 70-80% odgovora 4 i 5	Sudjelovanje javnosti u postupcima odlučivanja	Osnove participativnog planiranja	Osnovni principi obrazovanja odraslih				
<i>IV stupanj</i> 50-60% odgovora 4 i 5	Uloga vjećnika u lokalnoj samoupravi	Sektori u društvu i njihova uloga					

I stupanj-najviši nivo korisnosti znanja stečenih na treningu

1.Pisanje projektnih prijedloga	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	17	100
Total	17	100

2.Osmišljavanje projekata i razvijanje partnerskih odnosa	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	5	29,4
5	12	70,6
Total	17	100

3.Osnove praćenja i evaluacije	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	6	35,3
5	11	64,7
Total	17	100

4.Procjena potreba unutar zajednice	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	5	29,4
5	12	70,6
Bez odgovora	1	5,88
Total	17	100

5.Godišnji i projektni proračun	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	1	5,9
4	7	41,2
5	9	52,9
Total	17	100

6.Kako voditi učinkovite sastanke	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	4	23,5
5	12	70,6
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

II stupanj korisnosti znanja stečenih na treningu

1.Organiziranje zajednice	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	1	5,9
4	2	11,8
5	12	70,6
Bez odgovora	2	11,8
Total	17	100

2.Rad s volonterima	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	1	5,9
4	6	35,3
5	8	47,1
Bez odgovora	2	11,8
Total	17	100

3.Tehnike deliberacije/dogovaranje	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	3	17,7
4	8	47,1
5	6	35,3
Total	17	100

4.Vještine prezentacije i facilitacije	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	1	5,9
4	4	23,5
5	11	64,7
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

5.Prikupljanje sredstava	Br.odgovora	%
1	1	5,90
2	0	0
3	3	17,6
4	5	29,4
5	9	52,9
Total	17	100

6.Uloga i odgovornost građana	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	2	11,8
4	5	29,4
5	10	58,8
Total	17	100

7.Projektni menadžment	Br.odgovora	%
1	0	0
2	1	5,9
3	0	0
4	5	29,4
5	10	58,8
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

III stupanj korisnosti znanja stečenih na treningu

1.Sudjelovanje javnosti u postupcima odlučivanja	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	4	23,5
4	4	23,5
5	9	52,9
Total	17	100

2.Osnove participativnog planiranja	Br.odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	3	17,7
4	7	41,2
5	6	35,3
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

3.Osnovni principi obrazovanja odraslih	Br.odgovora	%
1	0	0
2	2	11,8
3	1	5,9
4	9	52,9
5	3	17,7
5	2	11,8
Total	17	100

IV stupanj korisnosti znanja stečenih na treningu

1.Uloga vjećnika u lokalnoj samoupravi	Br.odgovora	%
1	2	11,8
2	0	0
3	4	23,5
4	4	23,5
5	6	35,3
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

2.Sektori u društvu i njihova uloga	Br.odgovora	%
1	0	0
2	1	5,9
3	6	35,3
4	5	29,4
5	4	23,5
Bez odgovora	1	5,9
Total	17	100

2. Koje bi teme još bilo dobro uključiti, a koje su važne za pokretanje inicijativa u lokalnim zajednicama?

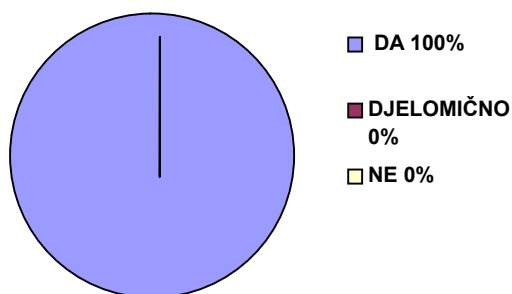
14 odgovora:

- 2 komunikacija s medijima
- 4 vještine komuniciranja
- 2 pravna regulativa/zakoni
- 3 različite tehnike i načini rada s ljudima/socijalno djelovanje/rad s marginaliziranim grupama
- suradnja lokalnih vlasti i NGO-a
- osnaživanje mladih
- financijska analiza udruga

Napomena:

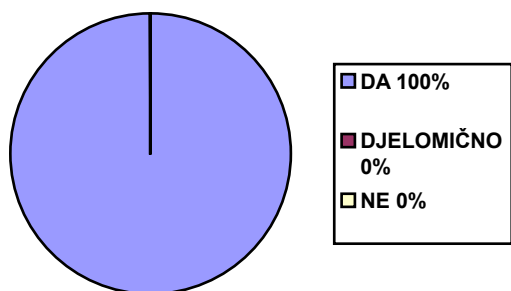
Ovo pitanje daje puno korisnih informacija za budući rad.

3. Je li po vama ispunjen cilj ovog treninga (“edukacija predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora koji će kroz nova znanja i vještine potaknuti pozitivne promjene u svojim zajednicama”)?

Iz opisnih odgovora na ovo pitanje vidljivo je da su sudionici seminara postali svjesniji važnosti i mogućnosti dobre suradnje sva tri sektora društva (javnog, gospodarskog i civilnog) u izgradnji demokratičnije i zadovoljnije zajednice.

4. Jesu li ispunjena očekivanja koja ste imali na početku treninga?

Opisni odgovori na ovo pitanje nadovezuju se na prethodno pa je i opet vidljivo da sudionici smatraju jednim od najvrijednijih doprinosa ovog trening programa to što su predstavnici raznih sektora društva postali svjesniji važnosti uloga svih sektora društva i nužnosti i korisnosti njihove međusobne suradnje.

5. Kako ocjenjujete cjelokupni uspjeh treninga?

Ocjena cjelokupnog treniga	Br. Odgovora	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	2	11,8
5	15	88,2
Total	17	100

Citat jedne sudionice koji možda najbolje ilustrira što je ovaj trening dao sudionicima: “ Naučila sam da je svaka karika u lancu-svaka osoba u zajednici vrlo bitan čimbenik razvoja ukupnog društva; skinuta sam s trona moći državne uprave i shvatila da je partnerstvo budućnost”.

TELEFONSKA/MAIL ANKETA

Tri mjeseca nakon završetka trening programa, obavljena je telefonska i/ili mail anketa sa sedam sudionika trening programa. Postavila sam im sljedeća pitanja:

1. Jeste li ostali u kontaktu s ostalim sudionicima trening programa? Ako da, je li taj kontakt neformalan ili je s ciljem poduzimanja zajedničkih akcija/pomoći u poslu koji obavljate i sl?
2. Da li ste znanje stečeno na radionicama bili u prilici, u proteklom periodu, koristiti u svom radu?
3. Smatrate li da bi trebali nastaviti okupljanje kao grupa i po okončanju trening programa? Ako da, je li razlog u nekom od ovdje ponuđenih odgovora:
 - a) nastavak ugodnog druženja i stečenih prijateljstava
 - b) podrška i pomoć u radu
 - c) pokretanje zajedničkih akcija
 - d) nastavak učenja u nekom obliku (predavanja/jednodnevne radionice i sl) pod pokroviteljstvom *Odraza*
4. Kome biste posebno preporučili ovaj trening program? Smatrate li da bi Vam bilo lakše primjeniti naučena znanja kada bi još netko iz Vaše organizacije/institucije prošao isti trening?

Rezultati:

1. Svi ispitanici su izjavili da su u konatktu s nekim sudionicima trening programa. Kontakti imaju dvojaku ulogu; prijateljsku podršku i suradnju i/ili stručnu pomoć u vezi posla koji obavljaju.
2. Svi ispitanici izjavljuju da im stečeno znanje na radionicama pomaže u radu. Promjena viđenja problema je zajednička svima, dok su konkretne akcije u kojima stečeno znanje dolazi do izražaja poduzeli neki od ispitanika, a ostali tek namjeravaju. Pod promjenom viđenja problema smatraju i promijenjen način doživljavanja uloge predstavnika različitih sektora u društvu i mogućnosti međusobne suradnje.
3. Svi ispitanici smatraju da bi trebali nastaviti druženje i po okončanju terninga, a razlog za to nalaze u svim ponuđenim odgovorima, iako stavljaju naglasak na podršku i pomoć u radu.
4. Ispitanici su jedinstveni u stavu da je ovaj program potreban predstavnicima svih sektora društva, a jedna ispitanica je posebno istaknula predstavnike udruga mladih i lokalne uprave i samouprave.
Svi ispitanici smatraju da bi im bilo lakše primjeniti naučeno kada bi još netko iz njihove radne sredine prošao istu obuku.

ZAKLJUČAK:

Analiza trening programa pomoću primjene evaluacijskog upitnika i telefonske/mail-komunikacija sa sudionicima treninga pokazala je vrlo visok nivo zadovoljstva polaznika trening programa sa cjelokupnim programom: postupkom selekcije kandidata, sastavom trening grupe, temama koje su se obrađivale tijekom treninga, trenerima i nivoom usvojenih novih znanja i vještina.

Iz navedenog možemo zaključiti da je trening program ispunio svoj cilj: educirati dvadesetak predstavnika javnog, civilnog i gospodarskog sektora koji će kroz nova znanja i vještine potaknuti pozitivne promjene u zajednicama u kojima žive. Smatram da je dobro nastaviti pratiti ovu grupu, na način koji *Odras* i sami sudionici treninga procjene mogućim, tijekom iduće godine, iz dva razloga:

1. Dati podršku i ohrabrenje sudionicima (neformalni susreti, razmjene iskustava, predavanja, mail komunikacija) kako ne bi, suočeni sa poteškoćama primjene novih znanja, posustali i vratili se starim obrascima djelovanja.
2. Nakon nekoliko mjeseci napraviti provjeru da li sudionici zaista primjenjuju u svom radu ono što su naučili na ovom treningu, a ako ne, istražiti što je tome uzrok, jer je vidljivo iz evaluacijskog upitnika da svi smatraju potrebnim i korisnim primijeniti ono što su ovdje naučili u praksi.

Iz odgovora u ovom evaluacijskom upitniku možemo zaključiti da bi bilo dobro u budućem radu s ovom grupom (vjerojatno bi to vrijedilo i za neke druge grupe) omogućiti im neki vid učenja (predavanja, radionice) iz područja komunikacije (“komunikacija s medijima”, “vještine komuniciranja”, “suradnja različitih sektora”, “različite tehnike i načini rada s ljudima”).

Možemo reći da je trening program za rad i razvoj lokalnih zajednica kvalitetno osmišljen i proveden s očitom spremnošću autora da ga dalje unapređuju te prilagođavaju sudionicima na osnovi njihovih sugestija i potreba. Prava vrijednost ovakvog trening programa postat će vidljiva i prepoznata u široj zajednici nakon što veći broj sudionika prođe kroz njega.

I za kraj nekoliko citata sudionika napisanih na kraju evaluacijskog upitnika:

- Radite sjajan posao-pionirski u ovoj našoj državi i time teži; otvorili ste mi nove vidike i uz vašu pomoć sam postala osjetljivija i ljudskija
- Svakome bih preporučila da se uključi u ovaj trening
- Treba nam svima novih znanja i susreta s divnim ljudima da nas to spoji i pomaže u daljnjem radu

NEMOJ MI REĆI

Nemoj mi reći da u svijetu ima rata.

Nemoj mi reći da ljudi skapavaju od gladi.

Nemoj mi reći da se ljudi ubijaju iz mržnje.

Nemoj mi reći da ljudi huškaju i progone jedni druge.

Već mi reci što ti radiš!

ANALIZA TRENING PROGRAMA ZA RAZVOJ LOKALNIH ZAJEDNICA S ASPEKTA IZVODITELJA PROGRAMA

Ovaj dio evaluacije Trening programa učinjen je s izvoditeljima programa, predstavnicom udruge SMART Sladjanom Novota kao glavnim trenerskim resursom u navedenom Trening programu. i jednim od gostiju-predavača, Biljanom Kondić. Evaluacija je učenjena na temelju ispunjenog upitnika, razgovora i e-mail-komunikacije. Kako su pitanja iz evaluacijskih upitnika koje su ispunjavali sudionici seminara na kraju svake radionice podijeljena u tri područja, tako je i evaluacija izvoditelja programa podijeljena u tri područja:

1. Zadovoljstvo samom grupom (sudionicima trening programa)

Treneri su zadovoljni sastavom grupe. Ne smatraju da treba činiti bitne izmjene. Heterogenost grupe, u smislu obrazovnog i profesionalnog statusa te sektora društva kojeg predstavljaju, smatraju prednošću.

Sugestije za poboljšanje:

- a) Dodatno poraditi (misli se na organizatora- Odraz) na motivaciji predstavnika lokalne samouprave za uključivanje u ovaj trening program kako bi se povećao broj njihovih predstavnika. Uloga predstavnika lokalne samouprave je vrlo bitna za izgradnju i kvalitetu života u lokalnim zajednicama i bez njihovog uključivanja u procese promijena nema napretka.
- b) Kod ispitivanja motivacije za prijavu na ovakav trening program, kao prioritet staviti i ispitati rad u zajednici i doprinos lokalnoj zajednici svakog potencijalnog sudionika edukacije. To bi, smatraju trenerice, trebao biti osnovni motiv za prijavu na ovakav vid trening programa. Također, smatraju da bi se sudionike seminara moglo dodatno motivirati za aktivno sudjelovanje u edukaciji, time što bi uplatom određenom novčanog iznosa participirali u financiranju trening programa.
- c) Uključivati u trening program one pojedince koji su započeli s organiziranjem aktivnosti u svojoj lokalnoj zajednici, koji tek počinju provoditi aktivnosti koje se odnose na razvoj zajednice ili one koji već imaju iskustvo u tom radu kako bi sistematizirali svoje znanje iz područja institucionalnog razvoja i uloga različitih sektora u društvu.

2. Zadovoljstvo organizacijom treninga

Trenerice nemaju bitnijih primjedbi na organizaciju treninga. A posebno su istaknule dobru suradnju s Odrazom i logističku potporu koju im je pružio.

Sugestije za poboljšanje:

- a) Predavanja koja su držali vanjski treneri organizirati u vidu radionica kako bi ponuđene informacije sudionici lakše shvatili i usvojili.
- b) Nastavak suradnje po završetku treninga smatraju potrebnim, a vid takve suradnje bi trebali odrediti sami sudionici edukacije. Poželjno bi bilo poticati (odnosi se na

Odraž) sudionike na sudjelovanje u osmišljavanju i provođenju zajedničkih akcija i/ili projekata.

3. Zadovoljstvo i korisnost samog sadržaja treninga

Trenerice se slažu s procjenom sudionika seminara u vezi rangiranja tematskih cjelina po stupnju korisnosti te su dale svoje objašnjenje za rangiranje pojedinih tema na navedeni način:

Smatraju da su *osnove participativnog planiranja* svrstane u treći stupanj korisnosti stoga što se ta tema, na neki način, provlačila i kroz druge tematske cjeline te nije u potpunosti doživljena kao zasebna cjelina i novina. Također smatraju da je uloga vijećnika u loklanjoj samoupravi svrstana u četvrti stupanj po korisnosti stoga što vijećnici nisu bili zastupljeni u dovoljnom broju, a ne zato što je manje bitna od ostalih tema.

Zaključak:

I sudionici seminara i treneri ističu veliko zadovoljstvo ovim trening programom u dijelu koji se odnosi na sastav grupe, sadržaj programa i samu organizaciju izvođenja programa. I jedni i drugi smatraju ovaj program korisnim.

Sudionici očekuju da će se prava vrijednost ovakvog programa vidjeti kada veći broj osoba prođe takvu obuku i počne primjenjivati na taj način stečena znanja. Treneri su naglasak stavili na upotrebu stečenih znanja u praksi, odnosno pokretanje različitih inicijativa u svojim zajednicama.

Nastavak suradnje sudionika trening programa i nakon okončanja trening programa, a uz pomoć organizatora-Odraza, i sudionici i treneri smatraju potrebnim. Osim toga korisnim i poželjnim se pokazala i mogućnost konzultacije sudionika seminara sa trenericama kako između pojedinih tematskih cjelina za vrijeme provođenja programa, tako i po okončanju programa. Kontakt se najčešće odvijao putem e-maila i osobnim kontaktom.

